

Finsko
Suomi / Finland

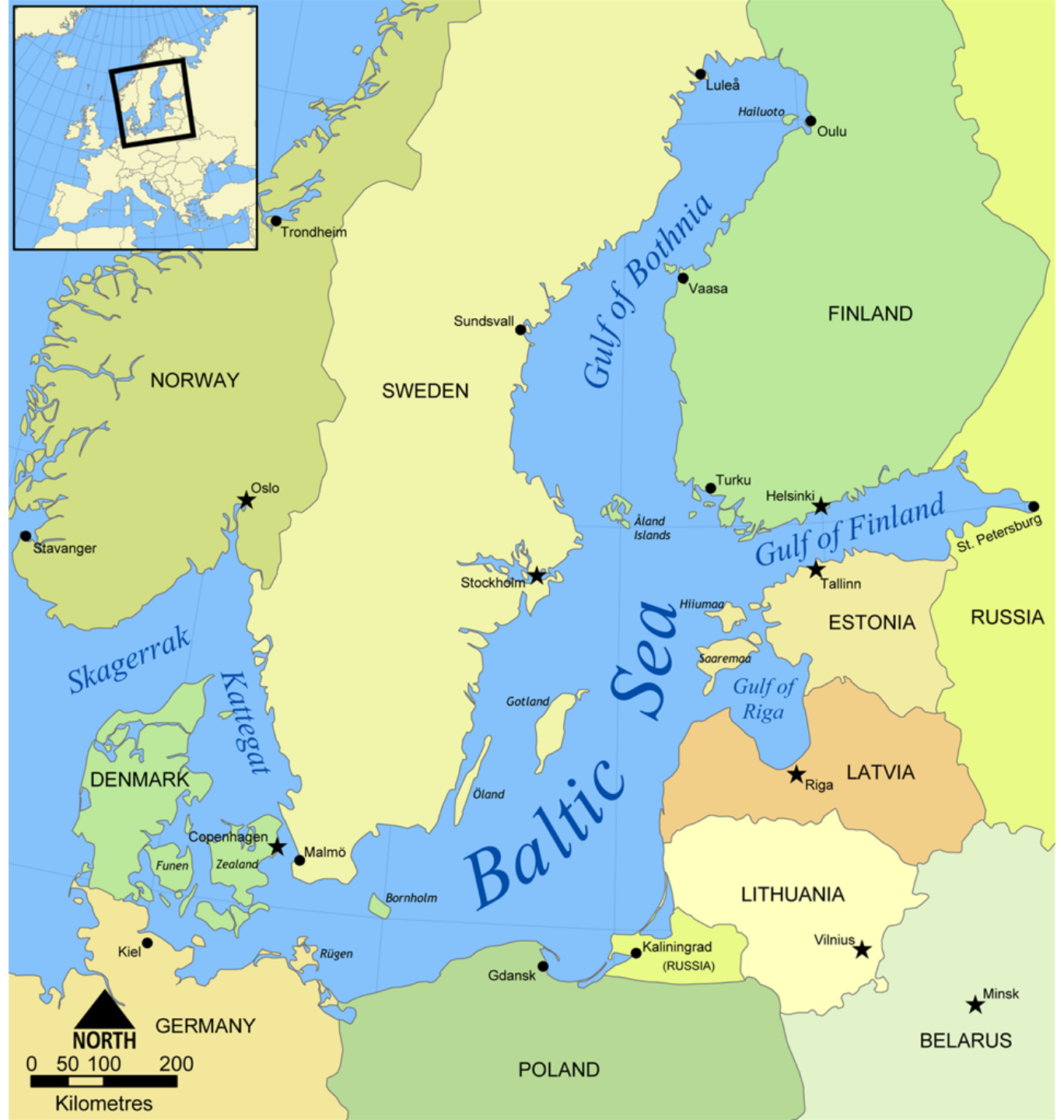

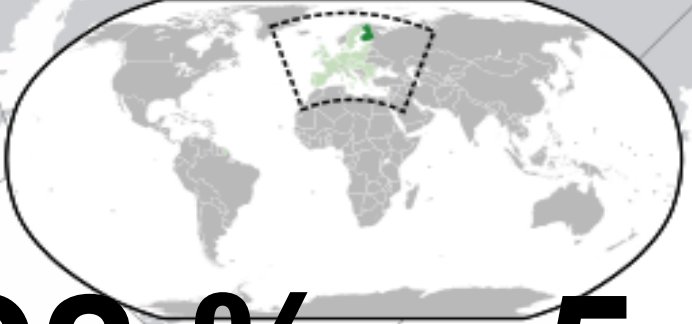

• SUOMI a MY?

Kontexty

- geografické
- politické
- jazykové
- kulturní
- náboženské
- role sebeidentifikace a národní image?

**340 000
km²**

92 % a 5 %

16

1995

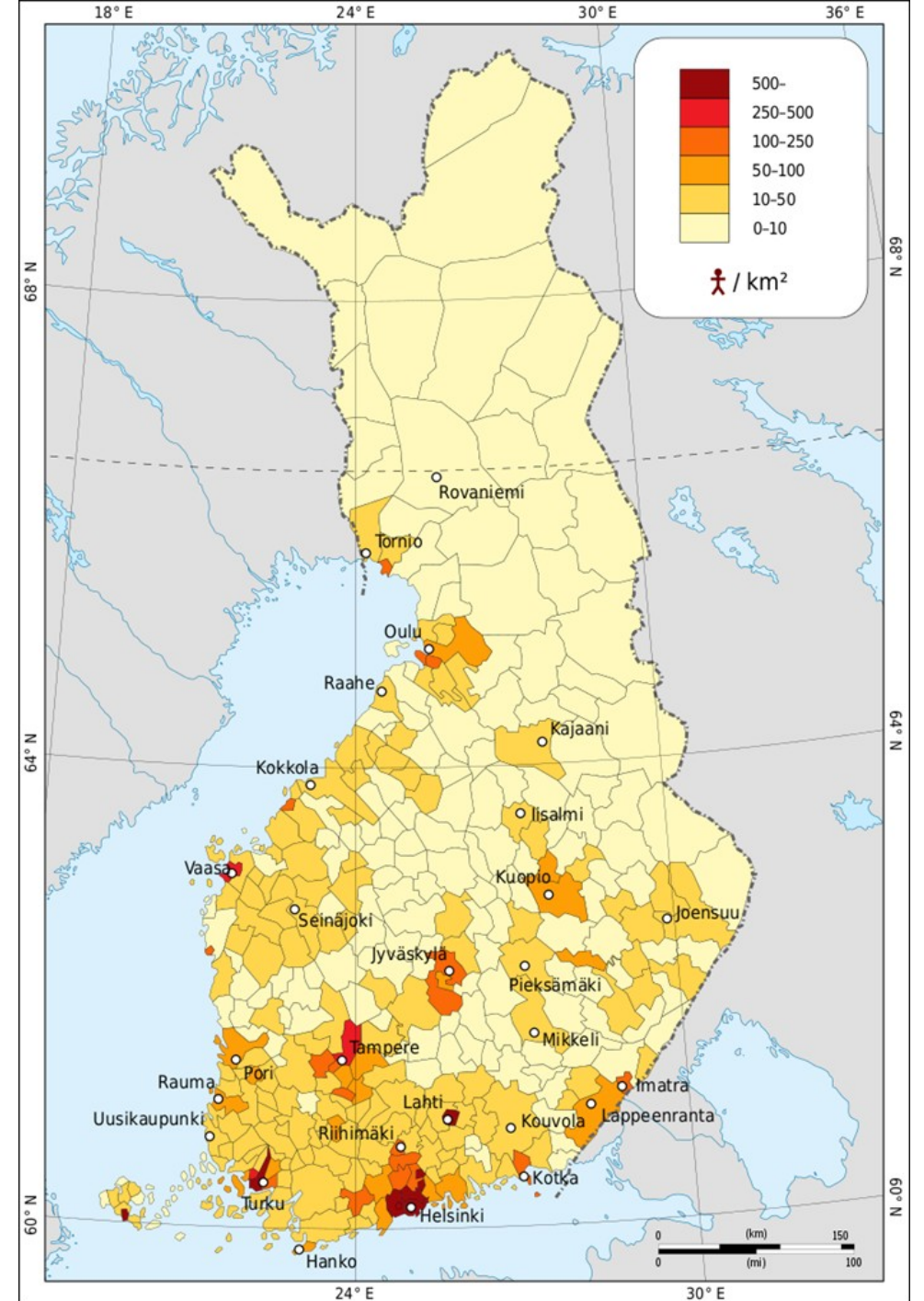
5 619 399

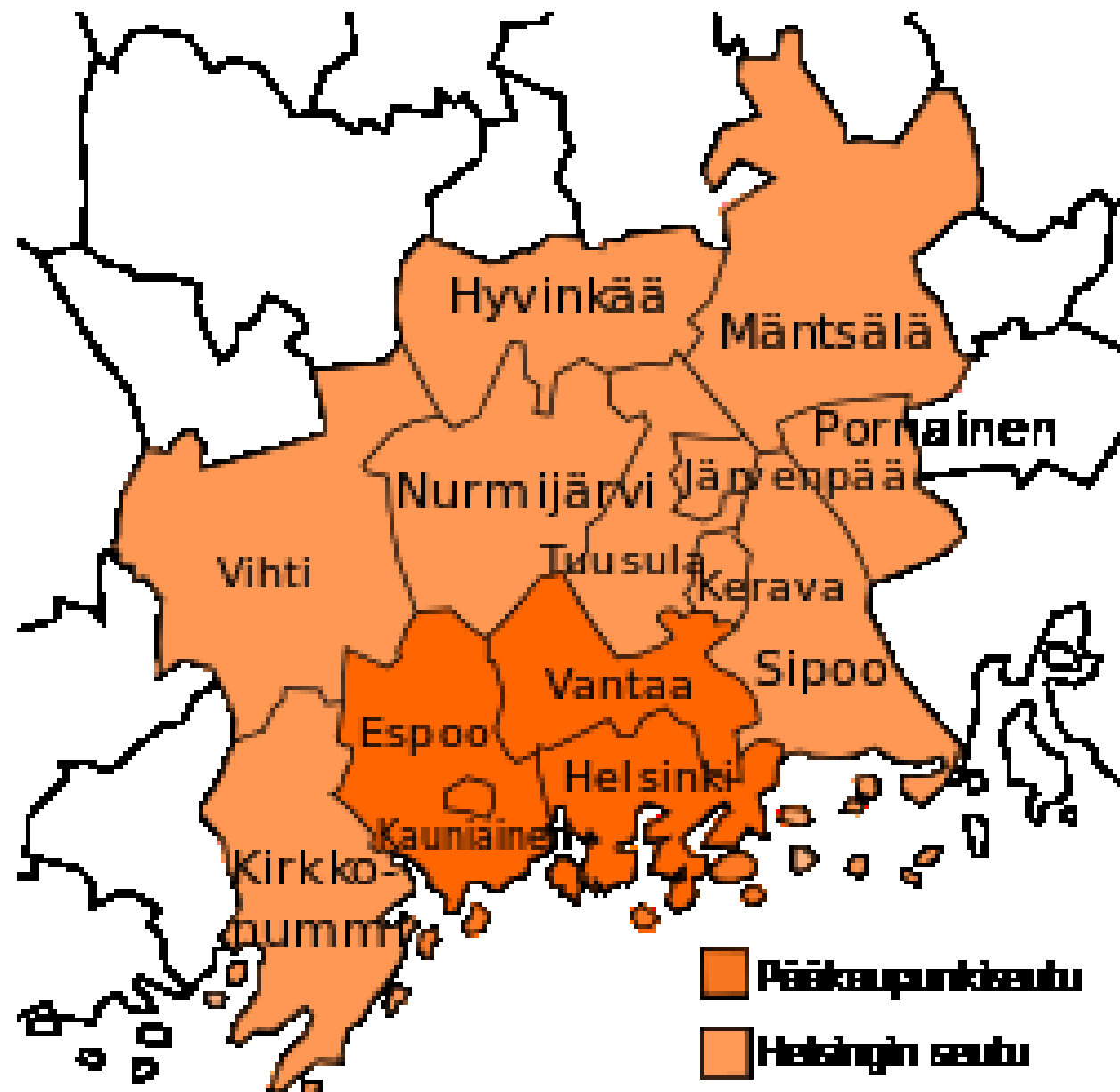
**6. 12.
1917**

10 %

Základní údaje

- rozloha cca 340 000 km²
- obyv.: 5 619 399 (odhad k 7/2024)
- hustota zalidnění: 16 obyv./km²
- největší města: Helsinky, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, Pori, Kouvola, Joensuu

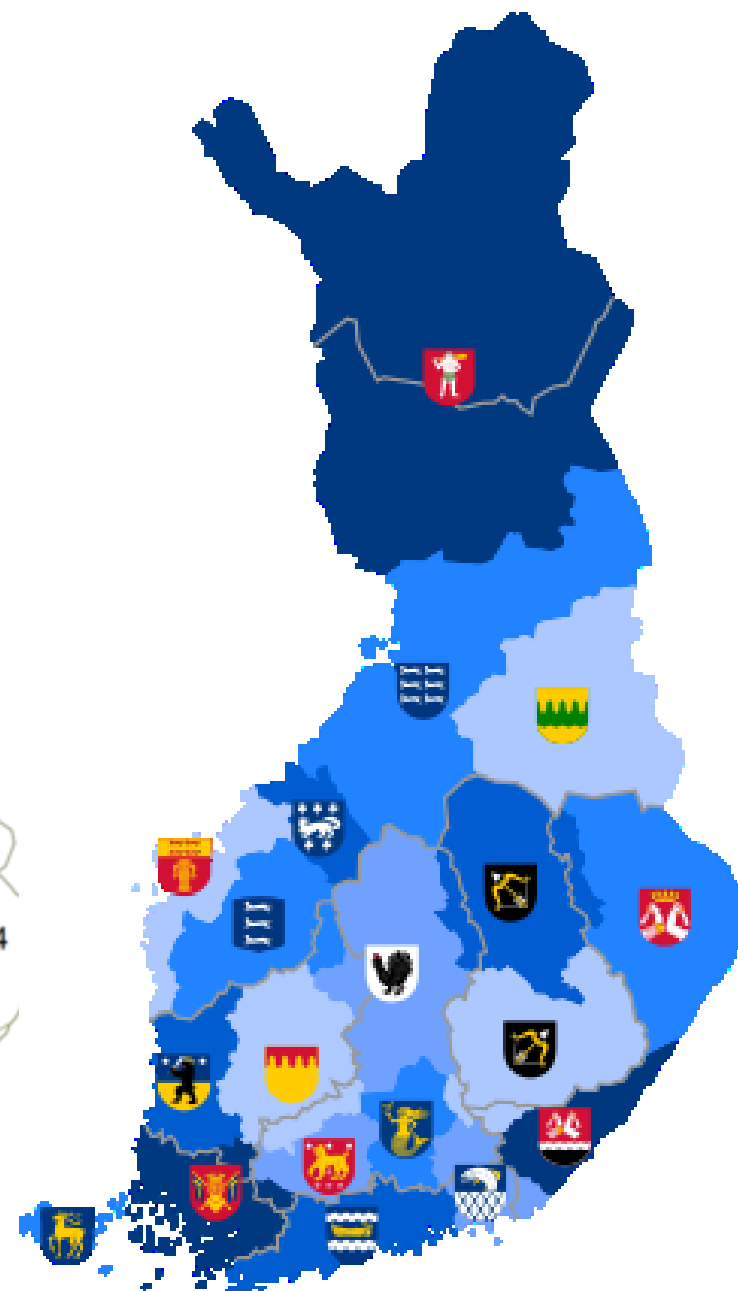

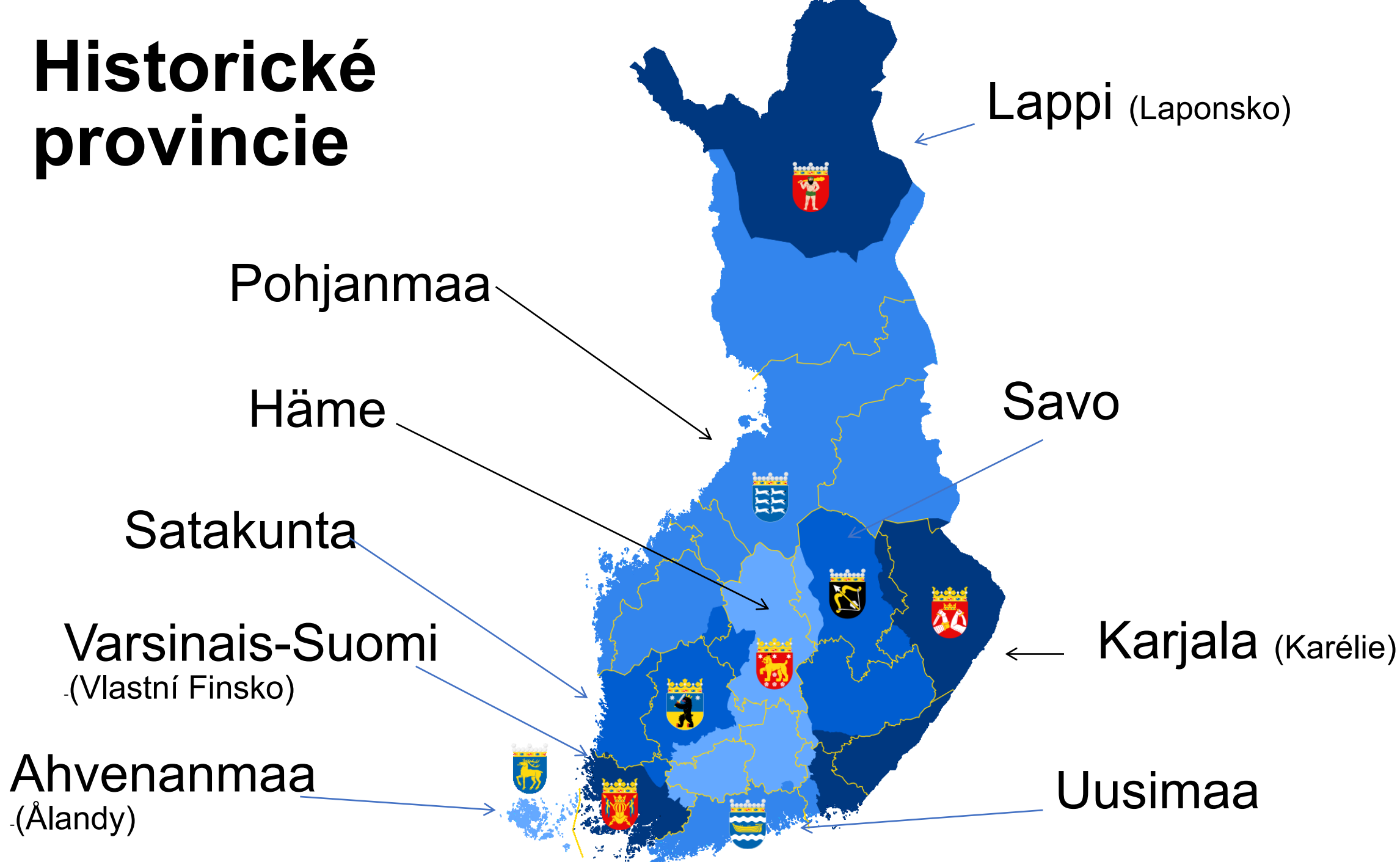
Administrativní rozdělení

- 311 obcí
(*kunta*)
- 70 okresů
(*seutukunta*)
- 19 provincií
(*maakunta*)

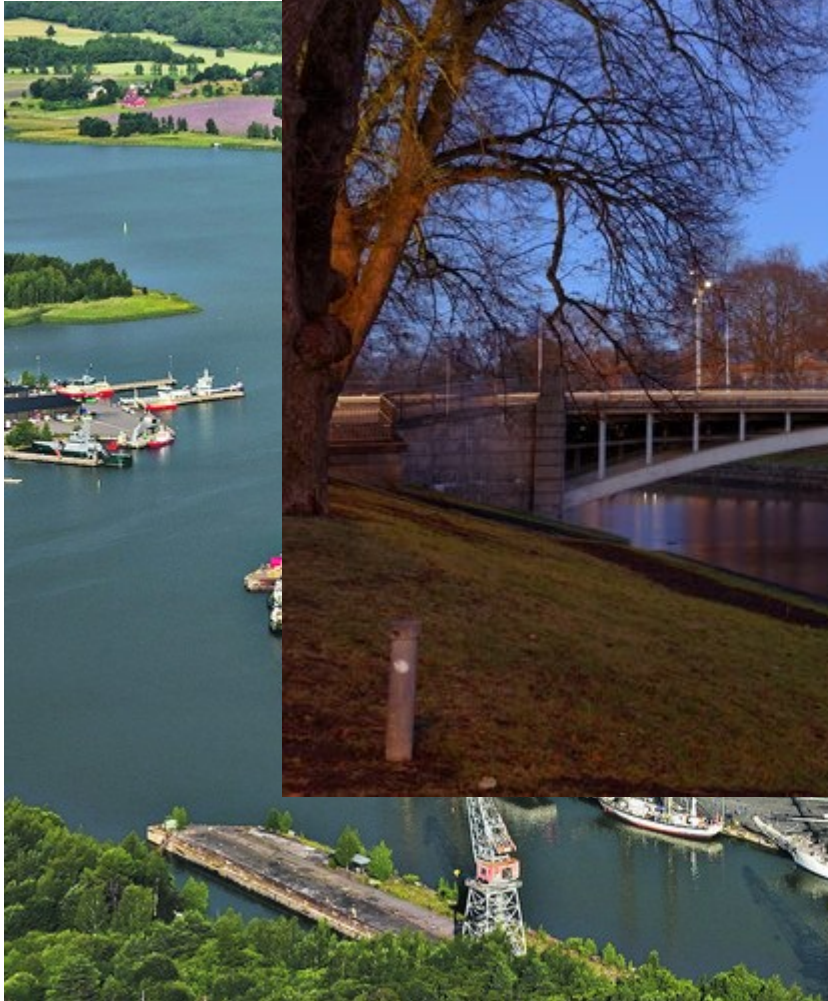
1. Lappi
2. Pohjois-Pohjanmaa
3. Kainuu
4. Pohjois-Karjala
5. Pohjois-Savo
6. Etelä-Savo
7. Etelä-Karjala
8. Keski-Suomi
9. Etelä-Pohjanmaa
10. Pohjanmaa
11. Keski-Pohjanmaa
12. Pirkanmaa
13. Satakunta
14. Päijät-Häme
15. Kanta-Häme
16. Kymenlaakso
17. Uusimaa
18. Varsinais-Suomi
19. Ahvenanmaa

Historické provincie

Turku/Åbo

Tampere

Helsinki / Helsinki / Helsingfors

- zal. 1550 Gustavem Vasou jako protiváha Revalu
- Sveaborg/Suomenlinna
- Carl Ludvig Engel
 - Senátní náměstí (Senaatintori)
 - *Katedrála* (Tuomiokirkko, dok. 1852)
 - *Senát/sídlo vlády* (Valtioneuvoston
 - *Hlavní budova hel. univerzity* (Helsinki yliopiston päärakennus, 1823)
 - *Národní knihovna* (Kansalliskirjasto,
- pravoslavný chrám Zesnutí Panny Marie (1868)

Johan Ludvig Runeberg (1804–1877):
Z Příběhy praporčíka Ståla (1848, 1860)

Vårt land, vårt land, vårt fosterland,
ljud högt, o dyra ord!
Ej lyfts en höjd mot himlens rand,
ej sänks en dal, ej sköljs en strand,
mer älskad än vår bygd i nord,
än våra fäders jord!

Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!

Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä, rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien.

Kdo, co, kde je...?

...maakunta?

...Ålandy?

...Tampere?

...Suomenlinna?

...Johan Ludvig Runeberg?

URALIC LANGUAGES

F Finno-Ugric

FO Baltic-Finnic

- FO1 Finnish
- FO2 Karelian
- FO3 Veps
- FO4 Ingrian
- FO5 Estonian
- FO6 Votic
- FO7 Livonian

FS Sami languages

- FS1 Western Sami
- FS2 Central Sami
- FS3 Eastern Sami

FU Ugric

- FU1 Hungarian
- FU2 Mansi
- FU3 Khanty

FP Finno-Permic

- FP1 Komi-Zyrian
- FP2 Komi-Permyak
- FP3 Udmurt

FW Finno-Volgaic

- FW1 Mari
- FW2 Mordvinic

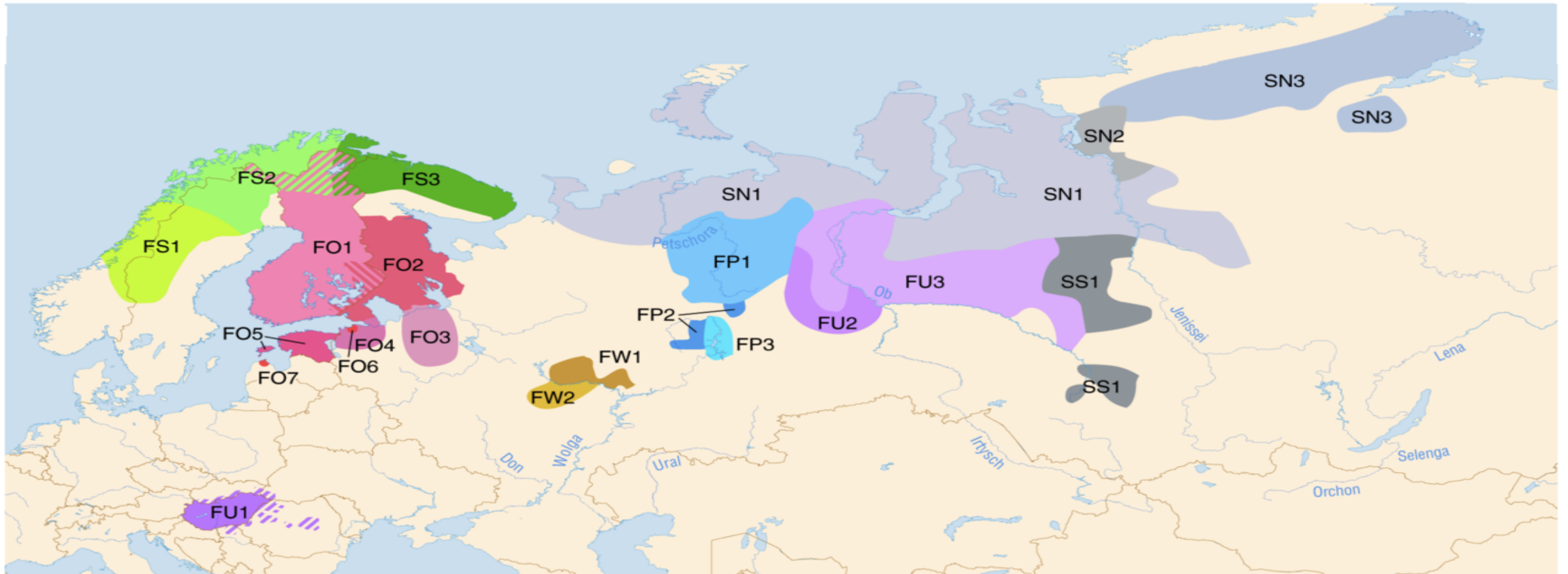
S Samoyedic

SN Northern Samoyedic

- SN1 Nenets
- SN2 Enets
- SN3 Nganasan

SS Southern Samoyedic

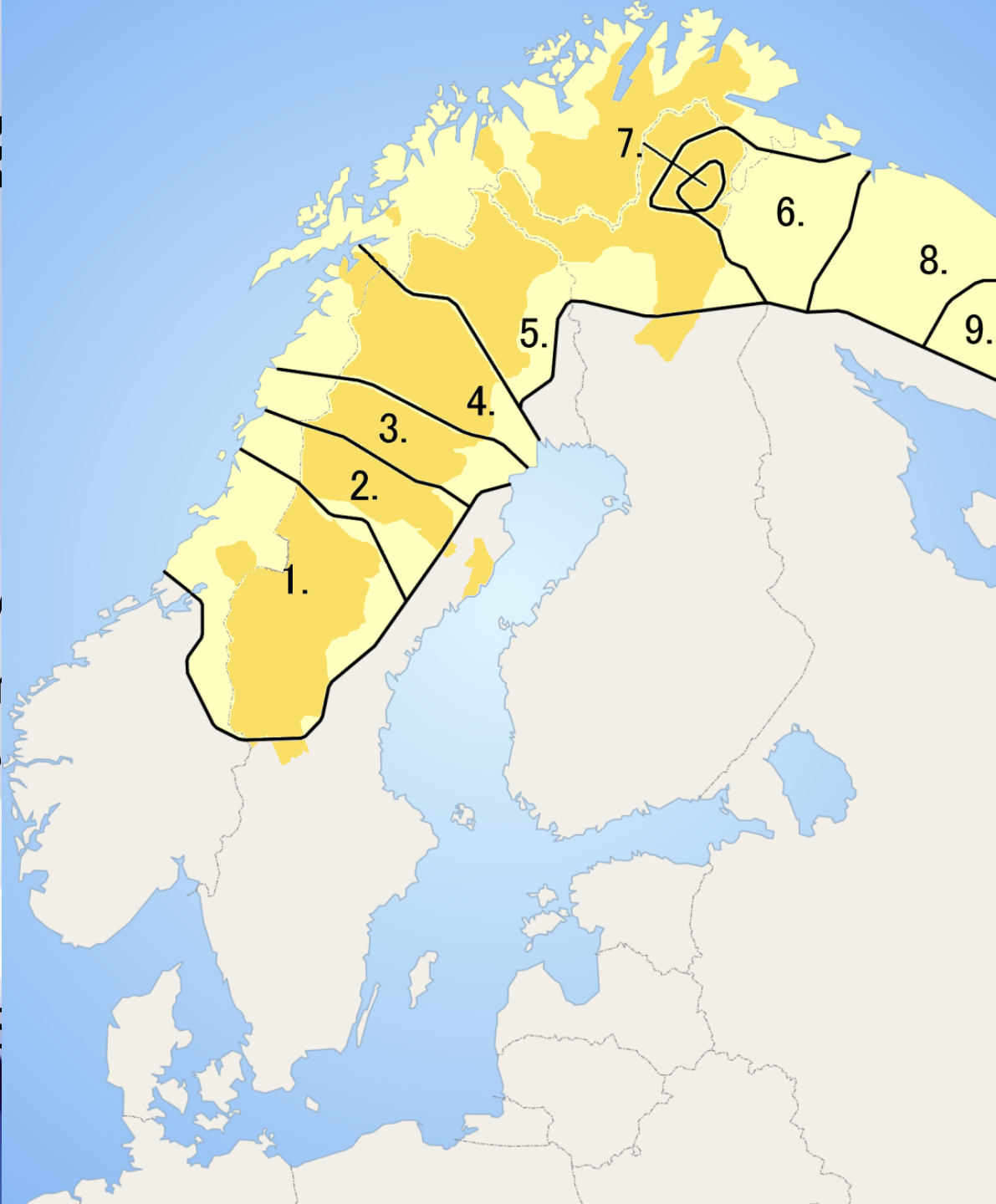
- SS1 Selkup

Ja

•sámštin

- západ-, vý
vymření (jazy
- ve Finsku: in
severní s. (ce
- Sámský par
- „sámská obl
severní část S

||

na hranici

ká s. (400),

radice od 1973

ontekiö +

Jazyky ve Finsku III

- **švédština**

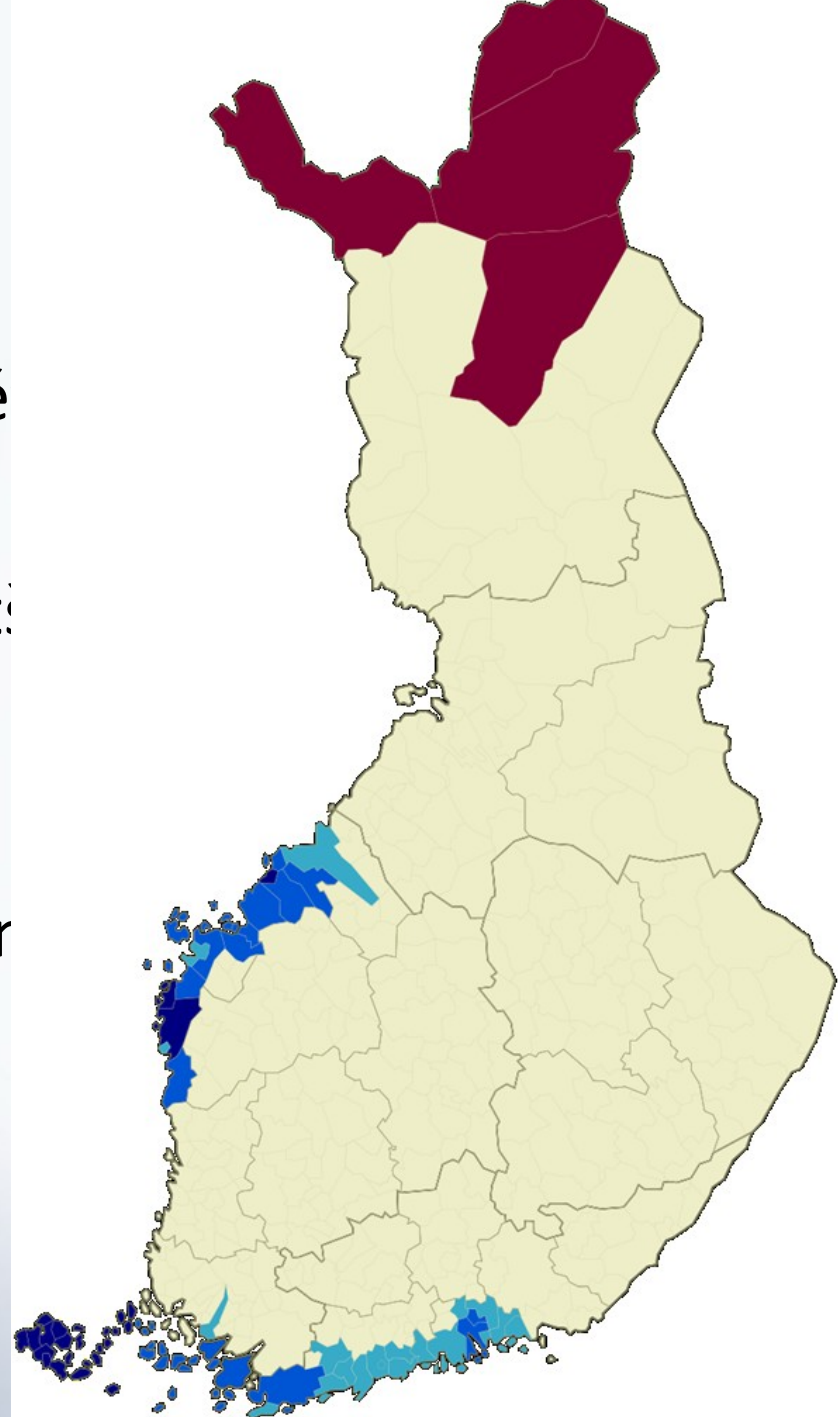
- indoevropský jazyk, severogermánský
- finská švédština (*finlandssvenska*)

- **finská romština**

- **finský + finskošvédský znakový jazyk**

Jazyky

- šedá: jednojazyčné finské obyvatelstvo
- tyrkysová: dvojjazyčné, finština jazyk většiny, švédština menšiny
- modrá: dvojjazyčné, švédština jazyk většiny, finština menšiny
- tmavomodrá: jednojazyčně švédské
- vínová: dvojjazyčné, finština jazyk většiny, sámština menšiny

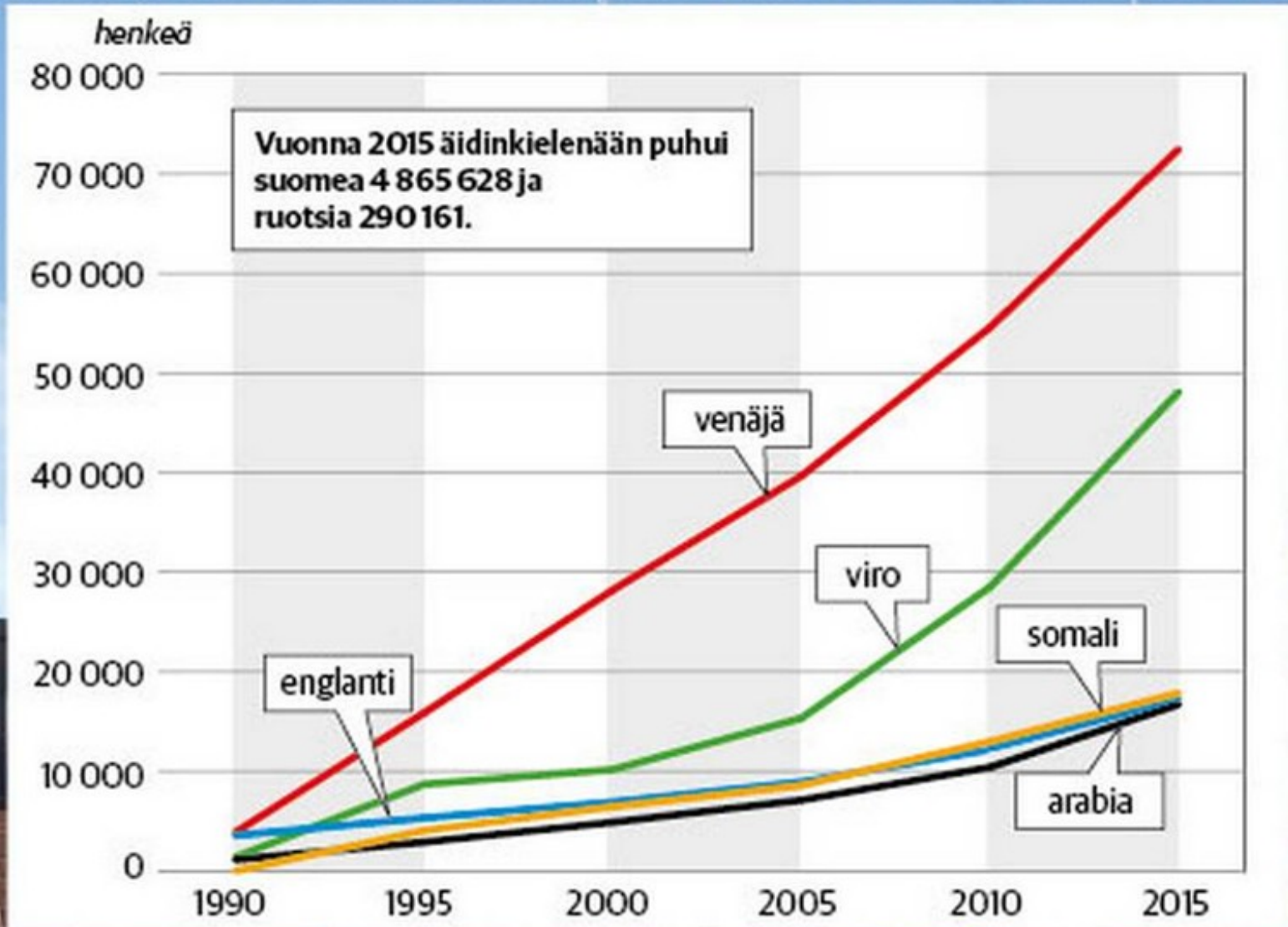

Počty mluvčích ke konci 2023

https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/en/StatFin/StatFin_vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rl.px/

1)	suomi	4 757 476
2)	ruotsi	286 030
3)	venäjä	99 060
4)	viro	50 202
5)	arabia	41 311
6)	englanti	33 796
7)	ukraina	26 519
8)	somali	25 654

Yleisimmät Suomessa äidinkielenä puhutut vieraat kielet

Náboženství

- dvě národní církve: finská pravoslavná církev (*suomen ortodoksinen kirkko*) a evangelická luteránská církev ve Finsku (*Suomen evankelis-luterilainen kirkko*)
- 1900: evangelíci (98,1 %), pravoslavní (1,7 %), jiné (0,2 %)
- 1980: 90,3 + 1,1 + 0,7
- 2000: 85,1 + 1,1 + 1,1
- 2018: 69,8 + 1,1 + 1,7
- 2023: 63,6 + 1,1 + 1,8 (katolíci, muslimové, židé, buddhisté, novopohané...)

5.
06
p
i
to
s)
no
kp
sv
(S

it